

In Memoriam T. A. C. Schoevers

20 Aug. 1878 — 28 Mei 1946

door

G. L. VAN EYNDHOVEN.

Het is een droeve taak wederom een In Memoriam in onze Entomologische Berichten te moeten plaatsen. Opnieuw is ons een kundig entomoloog en phytopatholoog ontvallen, ditmaal de heer Timon Alexander Cornelis Schoevers, die op 28 Mei jl. tengevolge van een noodlottige auto-aanrijding overleed. Met hem is iemand heengegaan, die alom geacht werd om zijn groote verdiensten voor de toegepaste biologie

Photo D. Lindner, P.Z.K.D. 28 Febr. 1946

en die alom bemind werd om zijn prachtige kwaliteiten als mensch. Duidelijk bleek dit ook uit hetgeen door verschillende personen aan het open graf werd gezegd, waarbij namens onze Vereeniging Ir. G. A. Graaf B e n t i n c k enkele woorden ten afscheid sprak.

Na op de Middelbare Landbouwschool te Wageningen te zijn opgeleid, werkte Schoevers op Sumatra in de tabak. Omstreeks 1911 kwam hij in dienst bij het toenmalige Instituut voor Phytopathologie, dat onder leiding stond van Prof. J. Ritzema Bos. In 1919 ging hij met dit Instituut over naar den Plantenziektenkundigen Dienst in de functie van Phytopatholoog, van welken Dienst hij later Waarnemend Hoofd was. Aan dezen P.D. heeft hij vooral zijn groote werkkraft gegeven; de bloei hiervan was zijn levenswerk en ik herinner mij hoe diep

hij was getroffen, toen na de bevrijding bleek welk een groot gedeelte van dit levenswerk door de oorlogshandelingen en meer nog door de tijdelijk in het gebouw gehuisveste dwangarbeiders vernield en vernietigd was.

Hoeveel Schoevers voor den P.D. heeft beteekend, valt moeilijk onder woorden te brengen. Schoevers en de Dienst waren één en men merkte dat onmiddellijk, wanneer men met een van beiden in aanraking kwam. Ik heb het zelf herhaaldelijk kunnen constateeren, vooral in de laatste 10 jaar, toen ik door mijn acarologische adviezen aan den P.D. en door mijn werk in het Bestuur der Nederlandsche Mycologische Vereeniging voortdurend met hem in nauw contact kwam.

Ondanks het bereiken van den pensioengerechtigden leeftijd bleef hij door de omstandigheden nog bij den P.D. werkzaam. Vol plannen liep hij rond om den Dienst weer te reconstrueeren en om na zijn definitief afscheid toch nog op velerlei gebied actief werkzaam te blijven. Het heeft niet zoo mogen zijn.

Een zware slag is door Schoevers' dood toegebracht aan vele andere Nederlandsche instellingen en vereenigingen, vooral op phytopathologisch en landbouwgebied. Van de talrijke functies, welke hij buiten zijn werk bij den P.D. had, wil ik de volgende noemen, waarbij eenige details mij welwillend door de heeren Ir. P. H. van de Pol en G. van Rossem werden verstrekt.

Secretaris-Penningmeester van het Nederlandsch Genootschap voor Landbouwwetenschap.

Redacteur van het Landbouwkundig Tijdschrift.

Hoofdredacteur der Mededeelingen van den Landbouwvoorlichtingsdienst.

Voorzitter van den Studiekring voor Phaenologie van het Nederlandsch Genootschap voor Landbouwwetenschap, welke studiekring is voortgekomen uit de Nederlandsche Phaenologische Vereeniging.

Voorzitter van de Nederlandsche Mycologische Vereeniging.

Sch o e v e r s bezat een zeer uitgebreide biologische en praktische kennis. Aangezien de phytopathologie vrijwel het geheele gebied der dier- en plantkunde bestrijkt, was hij ook op dit geheele gebied werkzaam. Op onze vergaderingen vertegenwoordigde hij den P.D. en gaf hij ons een jaarlijksch overzicht van het vele werk, dat op entomologisch (beter: arthropodologisch) gebied door den Dienst was verricht. Bijna alle orden der Arthropoda kregen dan een beurt en het was een genoegen te luisteren naar deze gevarieerde bijdragen, toegelicht door een massa fraai materiaal. De eenige moeilijkheid daarbij was in vroeger jaren, dat zijn mededeelingen, ondanks het tempo waarin zij werden voorgedragen, wel eens wat veel van den beschikbaren tijd in beslag namen; door onze herfstvergaderingen is daarin verbetering gebracht.

Het is niet mogelijk hier een opsomming te geven van zijn publicaties. Men leze vooral de Verslagen onzer N.E.V., de Verslagen en diverse andere publicaties van den P.D., het Tijdschrift over Plantenziekten, etc. Het is een genoegen rond te dolen in dezen schat van waarnemingen en bijzonderheden. Zij vormen een monument voor den man, die met zijn medewerkers dit alles tot stand heeft gebracht.

Ten deele ook van entomologisch belang was zijn activiteit met betrekking tot de phaenologie. Deze wetenschap had zijn speciale voorliefde, doch zij wordt nog te weinig beoefend; zij heeft ook haar speciale bezwaren. Moge de in 1943 opgerichte Studiekring voor Phaenologie het door hem begonnen werk tot bloei brengen.

In zijn particuliere leven heeft S c h o e v e r s jaren gekend van groot geluk, gevolgd door omstreeks 10 jaren van diepe smart. Wij hebben ons vaak afgevraagd, waarom de eene slag na den anderen juist dit zoo gelukkige gezin moest treffen. Het heeft geen doel hier in details te treden. Nadat 2 zijner zoons hem ontvallen waren, overleed einde 1940 zijn echtgenote, een buitengewoon lieve vrouw. Daar bovenop kwamen zorgen wegens gebeurtenissen van Mei 1940, wegens ziekte, concentratiekamp en Indische gebeurtenissen, later de Septemberdagen van 1944 en de vernieling van den P.D. Wij allen, die hem van nabij kenden, weten hoezeer hij onder dit alles heeft geleden. Des te meer moesten wij hem bewonderen, dat hij steeds weer de kracht heeft gevonden zich er bovenop te werken en ongebroken zijn vitaliteit en stuwkracht te bewaren.

Ik wil niet eindigen zonder nog even de woorden in herinnering te brengen, welke onze toenmalige president, Dr. D. Mac Gillavry ten opzichte van S c h o e v e r s heeft gesproken na afloop van diens voordracht op onze herfstvergadering van 20 November 1943. Zij verschenen juist 14 dagen vóór zijn dood in druk *). S c h o e v e r s zelf noemde zijn voordracht „in zekeren zin” zijn zwanezang; zij is in den meest letterlijken zin zijn zwanezang geworden.

Haarlem, Eindhovenstraat 36, Juni 1946.

*) Verslag 5e Herfstvergadering der N.E.V., gepubl. 13.V.1946, Tschr. v. Ent. Jg. 1946, vol. LXXXIX, p. II.